

БАЙЛАМЛЫКЪЛА

«Бюгонню болумлада биз Донбассны къарындаш халкы бла биргебиз»

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы **Казбек Коков** Донецкде официал жолочулугуна чегинде Донецк Халкъ Республиканы Башчысы **Денис Пушили** бла тубешгенди. Аны юсюнден Казбек Коков кесини телеграм-каналында айтханды.

«Донбассны халкы бла Къабарты-Малкъарда жашагъанлары эртегили огурулу байламлыкълары барды, бир ахшы тарыхлары да. Бизни аталарыбыз бла аппаларыбыз, бир бирлерине билек болуп, Ата журтубуз эм жарык келлик заманыбыз ючюн къанларын-жанларын аймагъандыла. Кёз туурабызда бола тургъан ишле кезуиле керек бизни Президентимиз **Владимир Владимирович Путин** кыралыбызны, Донбассны халкын къоруулар, Украинада денацификацияны бла демилитаризацияны бардырыу ючюн этген оюну тюзлюгюн кёргозгенди. Аны созуу мамыр адамлары арасында андан да уллу къоранчлагъа, Россейге бютюн эсленирча заранлагъа келтирирге болуукъ эди», – дегенди КъМР-ни Башчысы.

«Сёзсюз, бюгонню болумлада биз Донбассны къарындаш халкыны кыйыныкларындан бир жанына турлуукъ тойюлбюз. Донецкде аны Башчысы Денис Пушили бла тубешгенме.

Мындан арысында да тири байламлыкъланы сюзгенбиз. Сёз эм алгъа гуманитар болушлукну юсюнден баргъанды, аны кезуиле колоннасы 100 тонна ёлчмде болушлукъ бла Нальчикден Донбассга ашырылганды.

Дагыда Денис Владимировичге 20 тонна жюкге документлени бергенме, анга дарманла, медицина керекле, электроэнергияны, автоном халлы тапдыргъан керекле, аш-азыкъ эм биринчи изленген керекле киредиле. Андан сора да, ДНР-ни излемлерине деп, терк медицина болушлукъ тапдыргъан жаны автомобиль беребиз. Мындан арысында да саулуукъ саклауда, социал эм инженер инфраструктураны жангыдан ишлеуде, эл молукде эм башха

бёлюмде себепликни ёсдорюк муратыбыз», – деп айтханды публикацияда. Казбек Коков Къабарты-Малкъарны медицина бирлешмесини башламчылыгыны юсюнден да айтханды: «ДНР-де бла ЛНР-де болумладан Къабарты-Малкъарны медицина ишчилери да бир жанында кыалмагъандыла. Стоматология эм бет-жаык хирургияны врачлары, керек болса, ачыгъанлагъа болушлукъ тапдырырга хазырдыла, ол санда республикадан тышында да. Ала топ-окъ тийген саусузланы багыуда сынамлары болгъан бийик даражалы специалистлери».

«Бизни регионда сабийлени солуу жаны бла соруулагъа энчи кыралганды. Бусагъатда Нальчикде «Ра-

салуу ишни, агропромышленный бёлюмю саулай ишни соруулары да сюзюлгендиле. Керек болса, Къабарты-Малкъар урлуукъла эм семиртгиле бла болушлукъду.

«Донбассны халкъ республикалары бла битеу огуарыда сагъынылгъан ызлада байламлыкъла турлуукъбуз», – деп чертгенди Казбек Коков.

Кесини жанындан Денис Пушили телеграм-каналында былай жазганды: «Республикагъа Къабарты-Малкъардан делегация келгенди, анга таматалыкыны Башчысы Казбек Коков этеди. Республикабызгъа билеклик аслам бёлюмде эсленди. Андан аскерчиле эркинлик ючюн энчи операциягъа кышулдула. Къабарты-Малкъарда сабийлирик солуудула. Республика Донбассга дарманла, терк медицина болушлукъ тапдыргъан машинала бла болушлукъ хазырды, социал магъаналы объектлени жангыртудан, кзурулуш материалла эм тийишли техника жалчытыудан да артка турмайды. Байламлыкъланы кючлерикбиз».

КъМР-ни Башчысыны бла Правительство суну пресс-службасы.

ЖОЛУГЪУ

Казбек Коков Зумакууланы Борис бла тубешгенди

КъМР-ни Башчысы **Казбек Коков** Къабарты-Малкъар Республикада Адамны эркинликлери жаны бла уполномоченный **Зумакууланы Борис** бла ишти тубешу бардыргъанды. Анда сёз озгъан жылда инсанланы эркинликлерин кзуруулау жаны бла бардырылган ишни эм муратларыны юсюнден соруула сюзюлгендиле.

Зумакууланы Борис белгилегенге кёре, уполномоченный иши кырал власть органла бла кыаты байламлыкъда бардырылады.

«Инсанни праволарын кзуруулагъандан сора да, аллай проблемаланы мындан арысында тыйгысыз тамамларгъа керекди, нек дегенде, башха адам дагыда, кыйтып, аллай

болумгъа тюшерге болуукъду», – дегенди уполномоченный. Адамны эркинликлери жаны бла уполномоченный ишти айтханына кёре, инсанланы асламысы жашау болумларын игилендириу, бийик технологиялы медицина болушлукну илел эм уруну законодательствода болгъан бузуклукуланы тюзетиу соруула бла келедиле.

Казбек Коков Зумакууланы Борисге жамауатка магъанасы болгъан ишни тамамлагъаны ючюн ыразылыгын билдиргенди эм уполномоченный институту магъанасы ёсе баргъанын чертгенди, деп билдиргенди республиканы оючусуну пресс-службасындан.

«Бизни регионда сабийлени солуу жаны бла соруулагъа энчи кыралганды. Бусагъатда Нальчикде «Ра-

ХАЗЫРЛАНЫ

Шахарыбызны орамлары тапландырыладыла

КъМР-ни Башчысы **Казбек Коков** тапландырыу ишле кылай бардырылгъанлары бла шагъарейленгенди, ала шёндю Нальчикде Къабарты-Малкъар Республика кзуралгъаны 100-жыллыгын белгилеуге хазырлануу бла байламлы тамамландыла.

Аны юсюнден республиканы оючу-суну пресс-службасы билдиргенди. Ишти жолоучулугуна юсюнден Казбек Коков телеграм-каналда кесини бетинде айтханды. «Ленин, Къулий улу эм Шогенцук атлы проспектеде ишле кылай

баргъанларына къарагъанма. Кзурулушчула жолланы тап халгъа келтиредиле, тротуар плитканы алышдыла, жангы чыракъла жанарча этедиле. Юч орамда да кзурулуш ишле «Таза кёк» деген программа бла бардырыладыла. Анга кёре, ток баргъан чыбыкълар жер тубюне кетерикдиле, шахарны тюсюню игиленириди. Жоллада баргъан ишле бла бирге суу быргъыла да алышдыла. Сёз ючюн, Къулий улу атлы проспектеде суу баргъан быргъыла авариялы чекге жетип тура эдиле. Былайда дагыда Шортанов атлы орамгъа жетген жерде светфор салнырыкъды эм кыошак халда машинала жюрген бир полуса ишленириди. Аны хайырындан жол кенг эм кюрккзуузулу болуукъду», – деп айтханды билдириуде.

Казбек Коков белгилегенге кёре, Шогенцук атлы проспектеде инженер коммуникацияны кзурулушчула тап халгъа келтиредиле, тротуар плитканы алышдыла, жангы чыракъла жанарча этедиле. Юч орамда да кзурулуш ишле «Таза кёк» деген программа бла бардырыладыла. Анга кёре, ток баргъан чыбыкълар жер тубюне кетерикдиле, шахарны тюсюню игиленириди. Жоллада баргъан ишле бла бирге суу быргъыла да алышдыла. Сёз ючюн, Къулий улу атлы проспектеде суу баргъан быргъыла авариялы чекге жетип тура эдиле. Былайда дагыда Шортанов атлы орамгъа жетген жерде светфор салнырыкъды эм кыошак халда машинала жюрген бир полуса ишленириди. Аны хайырындан жол кенг эм кюрккзуузулу болуукъду», – деп айтханды билдириуде.

Шагырейленю

Нальчикде буз кваланы кзурулушу башланганды

2 бет

Жамауат

«Юйорлеге, сабийлеге да кёп кыошула барса сюебиз»

Черек районну ЗАГС-ы, былай кырал учрежденияланы кыйсыларыча, халкыны санын, кыаллай бир юйор кзуралгъанын эмда ненча сабий тууганын эсеплеуно бардырады.

3 бет

Фестиваль

Нарт Дебетни туудукълары

4 бет

«Къабарты-Малкъар Республиканы тиширыуларыны союзу» регион жамауат биригиуню ЧАКЪЫРЫУ СЁЗЮ

Къабарты-Малкъарны хурметли жамауаты!

Донбасста Украинаны нацистлерине кыжау бурулгъан энчи аскер операция башланганы энчи ай барды. РФ-ни Президенти В.В. Путин кесини 24 февралда Россейни халкына этген чакыруу сёзюнде Луганск эмда Донецк Халкъ Республиканы тилеклери бла эмда Россейден мычмай мадор этерин излеген болуину изледи бла Украинада энчи аскер операция башларгъа оюу этгенини юсюнден билдиргенди. РФ-ни Сауутланган кючлери Украинаны демилитаризациялау эмда денацификациялау жаны бла борчларын толтурадыла эмда алай бла анда 8 жылны ичинде озап чегип тургъан мамыр адаманы кзурулайдыла.

Россейни башха амалы кыалмагъанды. Халны мамыр жол бла игилендириуню битеу формаларын бла мадарларын Украина 8 жылны ичинде унамай турганды, аны аскер кючлери уа Луганскны бла Донбассны халкына кыжау мурдарлык ишлери бардыргъандыла. Киевчи неонацистле кюн сайын жашау журтланы, школаны, сабий садланы, больницаланы чачдырадыла, кишиге хаталары жетмеген адаманы ёлтюрелде.

Биз шёндю тарыхны бек кыйын кезуин сыйабыз. Андан бирибиз да кері тойюлбюз, ол себепден келир заманыбыз – мамырлык бла адамлык неда бир тюрлю адеге сыйнамагъан кылыксыз нацизм хорларыгы бла кыалгыгы – хар бирибизни ниетине, тутхан ызына кёре болуукъду.

Нацизм андан башха ниет тутханлары барысын да гуч этеди. Келир заманыбызгъа окуна уллу кюркзуу тюшюп турды. Нек дегенде украинли нацистле кишиге жан аурутмайдыла, сабийлени, тиширыулары, кыартланы ёлтюрелде. Плениге тюшгенле бла байламлы конвенцияны да сансыз этедиле. Ала Донбассны халкын кюн сайын да кылай малтап тургъанларын, ёсюп келген тёлню акыллаларына Россейни кёрюп болмауукну ниетин сингирип баргъанларын биз кёрюп тургъанбыз.

Кавказны халкылары кыошакбайлыклары, таматалагъа намс эте, гитчелеге сакъ бола

билгенлери, халаллыклары, кыйын кезуинде адамгъа эс тапдырырга итинулюктери бла не заманда да айрымалы болгъандыла! Ма Къабарты-Малкъарда 2014 жылда туугъан жерлеринден кычаргъа тюшген украинлиге жарык тюбегенди. Бюгонюкюде алай болум кыйтарылганды, бизге кычынчылагъа энта да тюберге тюшгенди. Бизни борчубуз – алагъа жерибизде не жаны бла да иги болурча этерге, юйлеринден кеталмай кыалганлагъа да кылуубуздан келгенча болушургъады.

Бюгонюкюде Россейни Сауутланган кючлерини солдатлары бла офицерлери Украинида мамыр халкыны кзуруулай, Донбасстан нацистле кзурутур ючюн сермешле бардырадыла. Донбассга мамыр жашауны кыйтарыр ючюн биз бирге болурга, кыаты биригирге керекбиз, ол бек магъаналыды.

Биз солдатларыбыз бла офицерлерибиз хорларыкларына ийнанабыз, алагъа ыспас этебиз, жигитликлерине бла кишиликлерине махтау беребиз! Ала бизни жашларыбыздыла!

Хорларыбызгъа биз ишексызбиз, нек дегенде тюсюк Россейли солдатны жанындады.

Къабарты-Малкъар Республика КъМР-ни Башчысы К.В. Коконун буйругу бла гуманитар болушлукну биринчилени санадыла жибергенди. Ол иш андан ары бардырылды. Бусагъатда «Радуга» реабилитация арада Донецк Халкъ Республикадан 35 сабий турады. Ала кёп жылланы ичинде биринчи кере ыраоталык тапхандыла.

Республикабызны халкылары Россейни Президенти В.В. Путин бла кыралны Сауутланган кючлери жанлыдыла. Анга КъМР-ни шахарларында бла элдеринде бардырылган митингле бла акцияла шагъатлык этедиле.

Республиканы жамауатын инсанлык ниетлери. Ала журтубузгъа кертичиликлери бла сюймекликлерин кёрюптурге, деменили Россейни патриотлары бла чынты инсанлары болургъа чакырыбыз.

Бизни кючюбюз бириккеди! Бирге болсак, бизни киши хорлажалык тойюлдо!

Парламент

Дарманла бла чырмаусуз жалчытыугъа – энчи магъана

КъМР-ни Парламентини башчысы **Татьяна Егорова** президиумну кезуиле жыйылыуу бардыргъанды. Анда «правительстволу сагъатда» халкыны дарманла бла чырмаусуз жалчытыууну, аланы квалитетленирини тинтиуню эмда тыш кыралладан келтирилген препаратланы ата журтлула бла алышыну сорууларына кыралгъанды.

КъМР-ни саулык саклау министри **Рустам Калибатов** халкыны чырмаусуз дарманла бла жалчытыу саулукъ саклауда артыкъда магъаналы борч болгъанын чертгенди. Бизни кыралгъа кыжау мадарла кийирилген кезуиде уа бир соруу социал тынчылыкны мурдору болгъанын чертгенди.

Докладчы федерал эм регион даражалда тамамланган жумушланы юслеринден билдиргенди. Аны айтханына кёре, 2014 жылдан бери кесибизде фармацевтика предприятиланы саны кёбейгенди, онлары кенгертилгендиле. Синтетикалы эм биология дарманланы чыгаруу жаны бла битеу тийишли технологияла кзуралгъандыла. Бюгонюкюде кыралда болгъан производство жашау магъаналы дарманла бла чырмаусуз жалчытыугъа онг берликдиле.

Россей, тыш кыраллы дарманланы кесибизге чыгарылгъанла (джерик) бла алышыугъа кёре, дуняда ючюнчю жерге чыккъанды. Предприятиялада жашау магъаналы дарманланы тизмесине кийирилген препаратланы кыйтарып чыгарылгъан тюрлери да асламдыла (77 процент). Дагыда тыш кыралладан

келтирилгенлени алышдыргъанла да бардыла (50 процент). 2019-2022 жыллада КъМР-де льготалы дарманла бла жалчытыу программаланы чеклеринде сатып алынган препаратланы тенгештиргенде, ата журтлула 52 процент, тыш кыраллыла уа 48 процент болгъандыла.

– Аны бла бирге республиканы инсанлары кеслерине федерал клиникалада бакъдыргъан кезуиде врачла льготалы тизмеге кирмеген дарманланы жаздыла неда тыш кыраллада чыгарылгъанланы ислейдиле. Медицина комиссияны протокол болгъан кезуиде аланы бюджетден бёлюнген ахчагъа сатып алабыз, – дегенди Калибатов.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Билдирю

Къабарты-Малкъар Республиканы депутатларыны эслерине

2022 жылда 21 апрелде Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини кезуиле жыйылыуу болуукъду. Ол 10.00 сагъатда башланарыкъды.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

ШАГЫРЕЙЛЕНИУ

Нальчикде буз кваланы кырулушу башланганды

КъМР-ни Башчысы **Казбек Кокос** озган байрым кюн Нальчикде буз кваланы кырулушу башланганды кыбыл керегенди. 2-чи Тамань дивизия атлы орамда орналган кырулушу майданга техника биринчи кере кирип, тийишли ишле башлангандыла. Ол кюн мында дагыда бу кваланы – сабий-жаш тёлү спорт кластерни биринчи объектине – проектине презентациясы да болганды.

Буз кваланы планы бла шагырей эте, КъМР-ни кырулуш эмда жашау журта-коммунал милюк министри **Алим Бербеков**

дыла. Ол битеу да 4 минг квадрат метрден артык жерни аллыкды. Эки кыатлы мекеме администрациясы башчысы **Таймураз Ахохов** а сабий-жаш тёлү спорт кластерни юсонден хапарлаганды. Ол 2-чи Тамань дивизия, Хужоков атлы, Владикавказ, Осетинская орамланы тийрелеринде Нальчик сууну боюнуда орналлыкды. Планга кере, Нальчик черекни эки жаны да тапландырыллыкдыла. Ол ишлене бардырырга муниципал келишим да этилгенди.

Парк тийреле да айтландырыллыкдыла. Алайлада жауу жолчукла, сабийле ойнарча майданчыкыла кыруаллыкдыла, чыракчылары бла чыпынла орнатыллыкдыла, шинтикке салынырыкдыла, ичер суулары бла фонтанчыкыла да ишлениркиди. Быйыл тамамланылык жумушлагы сууну боюну – Осетинская орамдан башлап Идаровага дери – тапландырыллыкды, ол санда велосипед жолчук да ишлениркиди.

Республиканы Башчысы спорт объектеге бардырырга тынч болуу ююн, кышак халда кепюрле салырга кереклисин эсгертгенди, аланы проекттерин жарашдырырга да буюрганды.

Жылны ахырына дери Россияни баскетболдан федерациясыны башламчылыкы эмда ПСБ-башчысы спорт объектеге бардырырга тынч болуу ююн, кышак халда кепюрле салырга кереклисин эсгертгенди, аланы проекттерин жарашдырырга да буюрганды.

Муниципал программа тийишлиликте, 2023 жылга дери Крылов атлы, Ингушская эм Калининградская орамлада юч общежитде жашаганланы башка жерлеге кечюрлюкбюз. Эки программаны жашауда бардырыуу бла байламлы фатарла ишлениркиди эм адамла алада жашау этерикди. Ол жумушу тамамлау мени бек баш борчларындан бирине саналады, инсанла тап болумлары болганы юйледе жашарга керекди. Кыраылыбызны Президенти этген онууга кере, ол программа тохарлык тийюлдю. Биз аны тамамларкыбыз, Нальчикни эм республиканы башка жерлеринде общежитде жашаг-

себеплик этерикди», – дегенди ол.

Нальчик шахарны жержерли администрациясыны башчысы **Таймураз Ахохов** а сабий-жаш тёлү спорт кластерни юсонден хапарлаганды. Ол 2-чи Тамань дивизия, Хужоков атлы, Владикавказ, Осетинская орамланы тийрелеринде Нальчик сууну боюнуда орналлыкды. Планга кере, Нальчик черекни эки жаны да тапландырыллыкдыла. Ол ишлене бардырырга муниципал келишим да этилгенди.

Парк тийреле да айтландырыллыкдыла. Алайлада жауу жолчукла, сабийле ойнарча майданчыкыла кыруаллыкдыла, чыракчылары бла чыпынла орнатыллыкдыла, шинтикке салынырыкдыла, ичер суулары бла фонтанчыкыла да ишлениркиди. Быйыл тамамланылык жумушлагы сууну боюну – Осетинская орамдан башлап Идаровага дери – тапландырыллыкды, ол санда велосипед жолчук да ишлениркиди.

Республиканы Башчысы спорт объектеге бардырырга тынч болуу ююн, кышак халда кепюрле салырга кереклисин эсгертгенди, аланы проекттерин жарашдырырга да буюрганды.

Жылны ахырына дери Россияни баскетболдан федерациясыны башламчылыкы эмда ПСБ-

банкны себеплиги бла кластерни тийресинде баскетбол майдан да кыруаллыкды. Ол 4 минг квадрат метр чаклы жерни аллыкды, кеси да уллу эришуле бардырырга излемлеге келиширча жарашдырыллыкды. Муниципалитет а инвесторга инфраструктура жаны бла болушуркыду. Таймураз Ахохов билдиргенге кере, «Кюн шахар» сабий чыгармачы академияны кыатында футбол майданга да жол ишлениркиди. «Нальчикни футбол командасы битеуроссей эришуледе спорт кластер республиканы ара шахарны айныуу чеклеринде Нальчикде, Вольный Ауулда да кеп фатарлы юйледе жашаганла социал объекте бла хайырланы ююн кыруалгынын чертенди эмда бара-баргын заманда «Восточный» микрорайону да айнытырга белгиленген иштанды. Нальчикде энди кыруаллык спорт кластерни

презентациясы республиканы баш архитекторларыны кыатышуулары бла этгенди. Аны кезиунде сөз республиканы ара шахарны уллу орамлары, ол санда Ленин атлы проспектин, жангыртыууу бла тапландырууну юсонден да барганды. Казбек Кокосун айтканы бла КъМР-ни Архитекторларыны союзу шахарны архитектура сыфатын тюрлендирууну юсонден оюмлары хазырыкыдыла. Алагы шахарны советинде кыарлыкды. Республиканы Башчысы шахарчылары оюмларын да сорурга кереклисин эсгертгенди. Андан сора да, 2-чи Тамань дивизия орамдагы жолга тынгылы ремонт этиуну, Буз кваланы, кластерни башка спорт объектерини тийрелеринде жолланы кырулушлары бла байламлы жумушлары тынгылы эсгерге буюрганды.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоосуна пресс-службасы.

Дарманла бла чырмаусуз жалчытыууга — энчи магъана

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Шендою кезиунде халкыны дарманла бла чырмаусуз жалчытыуу мурат бла РФ-ни Правительствоосу Россейде ахырда жарашдырмагъан дарманланы бла медицина кереклени бирикдилген тизмесин кыруу жаны бла болуму кыбыл керегенди. Ала Россейге кыжау болмагъан кыруаллада чыгарыла эселе, конкурс бардырмай, тюзонлей сатып алуу жаны бла мадарла этилликдиле.

Дагыда тыш кыруаллы дарманланы келтириуу жумушлары жетилетир мурат бла Кырал Дума федерал законну кыбыл керегенди. Анга тийишлиликте, аны тышына салынган излемлени толтурмай келтириуге онг болуукды.

Биогонлюкде тыш кыруаллы компанияла препаратланы келтиредиле. Алай, керек болса, аланы алышырча тийишли технологияла бардыла. Битеу бу жумушла уа халкыны дарманла бла чырмаусуз жалчытыууга онг берликдиле.

КъМР-ни Саулык сакълау министрствосу быйлыны биринчи кварталында кырал программаны чеклеринде инсанланы люталы дарманла бла жалчытыуу жумушлары андан ары бардырады. Ол санда федерал тизмеге кийрилгенлени керекленине 168 миллион сом бөлүнгенди. Дарманланы сатып алуу жаны бла 96,5 миллион сомга келишимле кыбыл керегенди. Аладан 54 проценти Россейли, 46 проценти уа тыш кыруаллыкдыла, – деп билдиргенди министр.

Дефицитни болдурмаз ююн а ведомство кюн сайын аукционланы болумун тинтеди. Люталы дарманла бла жалчытыууда кыруалчланы тергенде, аланы кыстыгыгы 8-10 айга жетериги ачыкланганын да билдиргенди Рустам Калибатов. Саулык сакълауда надзор жаны бла федерал службаны КъМР-де бөлүмюню башчысы **Ахматланы Алим** да селешгенди жыйылыуда. Ол энчи илти аптеклада дарманла жетимегини адамдан таргыгуула кебейгенлерин билдиргенди.

100 сомдан учуз 43 тюрлю дарман барды да, ахыр ийыкыда аланы багъаларына кышууламыганды. 500 сомга дери препаратла уа (31 тюрлюсю) 1,4 процентте учуз болгандыла. 500 сомдан багъалы 10 тюрлю дарман да 0,6 процентте учузду. Алай минг сомдан багъалы препаратла уа 1,4 процентте эсгенди. Аптекалада биогонлюкде 27 тюрлю дарман ахырда жокыду. Аладан тюрлюсү жашау магъаналыны тизмесине киредиле. Бютюнда эпилепсиядан бакъганды керек болган Депакин хроно препарат болмаганы жарышууду. «Альфа трейд» аптека организация аланы 10 минг упаковкасын алганды, келишимле этилип, ала республиканы битеу районларына жетдилерикдиле, – дегенди Ахматланы Алим.

Докладланы сүзе, Татьяна Егорова саулык сакълауга салынган ахчадан 472 миллион сом дарманла кыратылырга кереклисин белгилеп, багъала эсгенлери бла байламлы ол жете

ригин бла кыаллыгын билдирге сюгенди. Рустам Калибатов анга жууаплай, бу соруу республиканы оюучусуну контролонда болганын белгилегенди.

Жылны жарымы озгандан сора белгилли болуукды ол, дегенди министр.

Татьяна Егорова аз тубеген кыбыл аурууладан кыйналганын излемлени жалчытыууга энчи эс бурганды. Рустам Калибатову айтканына кере, алагы ахча федерал бюджетден бериледи. «Чырмаула чыгарык тийюлдюле. Федерал аралы саулык сакълау учреждениялары протоколларына кере, тыш кыруаллы дарманланы сатып алырга кылуубздан келеди, федерал арада уа кесибизде чыгарылган дарманланы сатып аладыла, – дегенди ол.

Бюджет, налогла эм финан рынокла жаны бла комитетни башчысы **Михаил Афанасьев** дарманланы кесибиздин тинтирге кереклисин белгилегенди. «Справедливая Россия – за правду» фракцияны башчысы

Владимир Кебеков а дарманла репетитиз берилгенлерине эс бурганды. Ол халкыны саулык уна заран келтирирге болуугун чертгенди.

Урууну, социал политика эм саулык сакълау комитетни таматасы кийрилгенлени керекленине 168 миллион сом бөлүнгенди. Дарманланы сатып алуу жаны бла 96,5 миллион сомга келишимле кыбыл керегенди. Аладан 54 проценти Россейли, 46 проценти уа тыш кыруаллыкдыла, – деп билдиргенди министр.

Дефицитни болдурмаз ююн а ведомство кюн сайын аукционланы болумун тинтеди. Люталы дарманла бла жалчытыууда кыруалчланы тергенде, аланы кыстыгыгы 8-10 айга жетериги ачыкланганын да билдиргенди Рустам Калибатов. Саулык сакълауда надзор жаны бла федерал службаны КъМР-де бөлүмюню тийишли эсгертиуени кыбыл керегенди.

Урууну, социал политика эм саулык сакълау комитетни таматасы кийрилгенлени керекленине 168 миллион сом бөлүнгенди. Дарманланы сатып алуу жаны бла 96,5 миллион сомга келишимле кыбыл керегенди. Аладан 54 проценти Россейли, 46 проценти уа тыш кыруаллыкдыла, – деп билдиргенди министр.

Дефицитни болдурмаз ююн а ведомство кюн сайын аукционланы болумун тинтеди. Люталы дарманла бла жалчытыууда кыруалчланы тергенде, аланы кыстыгыгы 8-10 айга жетериги ачыкланганын да билдиргенди Рустам Калибатов. Саулык сакълауда надзор жаны бла федерал службаны КъМР-де бөлүмюню тийишли эсгертиуени кыбыл керегенди.

Президиумну жыйылыунда уа башка соруула да сюзолгонди. Парламентарийле «Муниципал кылуукуну, жер-жерли администрацияны таматасыны кылуулугун келишимге кере толтурган инсанны, муниципал кылуулукуну, жер-жерли администрацияны таматасыны кылуулугун келишимге кере толтурган инсанны, РФ-ни коррупцияга кыжау законларыны чеклеринде, фйддаларыны, кыоранчыларыны, миллионю юслеринден шартланы ачыкылауу эмда аланы тюзюклерин тинтуну юсонден» республикалы законна поэтиулени сюзенди. Дагыда 2021 жылны бюджетти кыалай толтурулганын юсонден законопроектте да кырагандыла.

Федерал законлага тюзетиуени, субъектеде коллегаларыны законодательный башламчылыклары да тинтенди. Алада сатыу-алууга кырал башчылык этиуну, Администрация, Жашау журт эм Урууну кодексле тюрленууле да бардыла.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

МАДАР

Общежитледен кечюрюнү кволгъа алгандыла

КъМР-ни Башчысы **Казбек Кокос**, асламлы информация оргналаны келечилерини сорууларына жууапла бере, былай айтханды: «Быйлыгы жылда республиканы общежитлеринде жашаганланы кечюрюу программа башлангыкыды». Аны юсонден республиканы оюучусуну пресс-службаасындан билдиргенди. «Юла турган юйледен адамланы кечюрюу бла байламлы регион программага кере, ол 2025 жылга дери тергелипти, биз Нальчикде болган 32 общежитден онбирин сагынылган программга кышаканбыз, шендою ол жумушлагы деп бөлунюрюк ырыскылары сакълап турабыз.

Муниципал программа тийишлиликте, 2023 жылга дери Крылов атлы, Ингушская эм Калининградская орамлада юч общежитде жашаганланы башка жерлеге кечюрлюкбюз. Эки программаны жашауда бардырыуу бла байламлы фатарла ишлениркиди эм адамла алада жашау этерикди. Ол жумушу тамамлау мени бек баш борчларындан бирине саналады, инсанла тап болумлары болганы юйледе жашарга керекди. Кыраылыбызны Президенти этген онууга кере, ол программа тохарлык тийюлдю. Биз аны тамамларкыбыз, Нальчикни эм республиканы башка жерлеринде общежитде жашаг-

анланы болумларыны иглендиргенлей турлукбуз», – дегенди Казбек Кокос журналистлеге интервью бере. Нальчикни администрациясындан билдиргенлерине кере, общежитде жашаган 1708 адамны жангы юйлеге кечюрлюкбюз. Башка сагынылган программага кере, «Жерлени айнытуу фондну» ызы бла эм федерал ырыскыла да кышуулуп, сагынылган жумушланы тамамларга 1,8 миллиард сом бөлунюрюкдү. Эсигизге салайкык, 2019-2023 жыллада Кыбарты-Малкырада адамланы оюла турган юйледен кечюрюу программа болжалдан алгыта толтурган эди. Битеу да онжети минг

квадрат метрден аслам болган алтмыш эки авариялы юйден адамла кечюрлюкбюз. Ол программа кезиунде тамамланганды, 1032 адам Зольск, Терк, Май эм Прохладна районда юйле бла жалчытылгандыла. Оюла турган юйлеге саналган жашау фондну кысхартырга деп жангы программа хазыранганды, ары 2017 жылда 1 январьдан тебиреп 2020 жылны 30 декабрыге эсепге тюзген юйле киредиле. Битеу республикада 2025 жылга дери, федерал программага кере, 15 минг квадрат метри болган 19 кеп фатарлы юйледен 1861 адам кечюрлюкбюз.

ЖЫЙЫЛЫУ

Регионда халны бузаргъа кюрешгенлеге кыжау амалла сюзолгонди

Тонене КъМР-ни Муслиманларыны дин управленийсында Кыбарты-Малкыра Республиканы экстремизмден сакълаууну соруулары жаны бла министр **Залим Каширову**н ДУМ-ну башчылары, Улемлени советини членлери эмда республиканы раис-иймамлары бла тубешиюу болганды. Анда сөз РФ-ни Сауултанган кючлерни Украинаны демилитаризацияла эмда денацификациялау жаны бла энчи аскер операцияларыны эмда, аны хайырланып, терроризмини ниеттерин жайгъанланы регионда халны бузаргъа кюрешгенлерин юсонден барганды.

Залим Каширов жыйылганлагы Россейни Украинада энчи аскер операциясыны муратларыны бла борчыларыны юсонден айтханды, запад кыралла Россейни аманлар ююн кыалай мадарла этгенлерин билдиргенди эмда Шимал Кавказда террорчулукну кыайтарырга кюрешгенде болгандыларын эсгертгенди.

Арт заманда Россейге кыжау джихад башларга деген чакырыуулары эшитирге туюшеди. Терроризм ниетиле муслиманла, Украинада урушун хайырланып, Шимал Кавказыны жалынчаксызлыкы ююн кюреш бардырырга эмда регионда халифат кырууга керекдиле деп, алай оюмлайдыла, – деп, министр ала дагыда муслиманланы, украинли нацистлеге кышуулуп, Россейге кыжау уруш бардырырга чакыргандыларын эс бурганды.

Россей жамауаты ариу адетлерин бузган, адепсизликни,

кылыксызлыкыны жайгъан запад жоруклагы кыжау сюелген аз кыруалдан бириди. Россей терели юйор халланы, адам улу багъалы керюп келген хазналаны, терели динлени кыруулагъан кыралды, – дегенди Залим Каширов.

Тубешиюу кезиунде миллетчиликден жаратылган нацизм бек уллу гоняхладан бирине саналганы эмда исламны жорукларына чюйре келгени, муслиманла Украинада нацизмни бла миллетчиликни кыруутуу жанлы болгандылар энчи белгиленгенди. Ушакыга кыатышанла дагыда украинли нацистлени бла ИГИЛ-ден (ол Россей Федерацияда террорчу биригитуге саналады) террористлени уруш бардырыуу амаллары, кюйсюзюклерни да бирге ушаганларына эс бургандыла.

Запад биогонлюкде Украинаны бла украинли халкыны Россейге кыжау кюрешинде хайырланады. 19-чу ёмюрде да, Кавказ уруш барганды, ала Кавказын халкыларын Россейге кыжау ма алай юсюргендиле, дегенди КъМР-ни Муслиманларыны дин управленийсыны башчысыны орунбасары **Аслан Гедгафов**.

Ахырында республиканы муфтийи, ДУМ-ну таматасы **Хазратали Дзасежев**, Россейни Украинада нацистлеге кыжау кюрешини жанлы болгандыны айтып, кыйылганланы барысын да ангылатуу ишни кыаты бардырырга, жаш телюбюз терроризмин жайгъанланы ауларына тошмез ююн кыруундан келгенин аямызга чакырганды.

Жандауурлык

Огъурлу башламчылыкыла бла ишле

«Россейни тиширууларыны биригиую» деген Битеуроссей кюнде «Солдатка послыка» акцияны бардырады. Бизни республикада бөлунюню башчысы Аулият Каскулова дагыда бизнес бла кюрешген Лера Лампежева, Анжелита Гетокова, китап басмачы Мария Котлярова, жамауат иши Фатима Гешева бирлешип, бир тонна ауурлугу болгъан алтмыш коробканы Украинада спецоперацияга кыатышанлагы жибергендиле. Консервала, кийимле, татлы затла, чай, кофе – бу сауугала жашланы келлендириле деп ушанырды.

Дагыда Аулият Каскулова огъарыда сагынылган тишируула бла «Радуга» реабилитация арагъа баргандыла, анда ДНР-ден келип турган отуз беш сабийге локумла, зефирле, суула элтгендиле. Каскулова кыонакчыларыбыз бла ушак этгенди, бизде бусагъатда сыйлы ай болганы айтханды, Рамазан айда хар муслиман да кыруалдан келген игиликни этерге итингендин чертгенди.

Сабийле бла бирге келген Евгения Захарова «Радуга» алагы бек ариу кырагъанларын билдиргенди. «Гинжи театр да келгенди, кыалачла, мороженое этерге да юйренген биз мастер-классда. Гимнастикага жюрюп турган кызычыкыла бусагъатда Нальчикде спортклуба барадыла, футболчу жашчыларыбыз да стадионда ойнадыла. Не

бу кыауум жыйылыула бла беш кюн туруп кетгенлеринден сора, аланы орунларына башхала келликдиле. «Кыаллай болумла кыайтырыкыбыз, билмейбиз. Сабийлерибизге кез ачарга онг бергенигиз ююн жорек ыразылыгымы билдирем», – дейди Захарова.

Кыонакчыларыбыз музейге баргандыла, экскурсияла да жорюйдюле. Кыбарты-Малкырага кыайты келирге да умутлудула.

Байсыланы Марзият. Сурат авторуду.

Себеплик

Эл амбулаториялага — жангы уюула

«Саулык сакълау» миллет проектти «Саулык сакълаууну биринчи звеносуну игилендириу» регион проектине тийишлиликте КъМР-ни Саулык сакълау министрствосу республиканы 7 районуну элдеринде амбулаториялага бла ФАП-лага деп 16 «Нива» эм «Гранта» маркалы жетил автомобилле алганды. Анга федерал бюджетден 10,8 миллион сом бөлунгенди.

Уюула участкакы врачлары терк медицина болушук изленген саусуланы эм патронаж этерге тийишилени

юйлерине жетдилерикдиле. Дагыда ала медицина эм план кыраула, диспансеризация изленген саусуланы узакыдагы эл амбулаториядан бла ФАП-ладан район больницалагы элтирилди.

Проходна районну медицина махемелерине 5 автомобиль жиберилди. Бахан районна – 4, Чегем эм Урван районна – экишер, Лескен, Черек эм Элбур районнага – бириш.

АЙДАБОЛЛАНЫ ДЖАМИЛЯ.

ЖАМАУАТ

Черек районну ЗАГС-ы, быллай кырал учреждениланы кыайсыларыча, халкыны санын, кыаллай бир юйор кыралганын эмда ненча сабий тууганын эсеплеуно бардырады. Биз аны башчысы Улбашланы Марика бла тобешип, ишини юсюнден ушак этгенбиз.

юлдю. Марика айтханга көре, 2018 жылда ала «ЕГР ЗАГС» деген электрон системага кыошолгандыла. «Энди бизни битеу Россейде бириккен базабыз барды. Ары дери жыйылып турган битеу материалларыбыз аны хайырындан цифрага кечюрюлгендиде. Архив а гитче туююлдю: 1943 жылдан бери жыйылып келеди. Алгын анда абори

алгынча, кыагытда да жазарга тошеди. ЗАГС дегенде, асламысында бизни кез аллыбызда юйор кыралган мектеп келеди. Анда талай жылны ишлеген адам адет-төреде, адеп-кылык да кыалай торлене барганларын эселем кыаллык болмаз. Бюгонлюкте кепле тойларын ресторанда этедиле. Бирде ЗАГС-ха бармай, аны ишчи-

«Юйорлеге, сабийлеге да кеп кыошула барса сюебиз»

Эм биринчиден, демографияны юсюнден айткык. Статистика шартлагга көре, 2020 жылда районда 352 сабий тууганды, былтыр а – 342. Бурунну жыл 131 юйор кыралган эсе, былтыр эсепге 144-ю тошгенди. Ауушханланы юсюнден айтханда уа, аланы саны 255 эм 245 болганды.

табар ючюн, кеп кыарматга керек эди да, энди уа хар не да олсагат компьютерде табылады. Саулай айтханда, архивде кыадар минг жазуу барды. Анда тууган, ауушхан, ат неда тукуму алышынган, юйор кыралган эмда чачылган, ата ким болганын тохташдырган, сабий алган байламы шартла жоо жылны сакланадыла. Электрон тизме болганлыкыга, жангы шартланы,

син ары чакырып, алай некая этдиредиле. Жарсыуга, бу ишде кырал учреждение бла бир торлю байламлыклары болмаганлагга да тюберге боллуккыду. «Аллайла да бардыла- ЗАГС-ны келечисиме деп, хах алып, ресторанда жалган регистрация этип, жангы юйорге бир бош кыагытны тутдуруп кетедиле. Ол кеп заманын ачык болмай турурга да боллуккыду. Арта уа, ата бла ана, тууган сабийни кыагытларын жарашдырырга бизге келсе, хыйлачыга алданганларын биледиле. Ийнангыыз, мен мында ишлегени аллай затлагга аз кере тюбемегенме. Ол алай болса уа, сабий некая этилгинчи тууганга саналады, сора атасы ким болганын тохташдырырга тошеди», - дейди Улбашланы Марика.

Ол ишлеринде энтта да бир жангылыккыны юсюнден да айтханды: «Энди некая кыагытны алгынча жалада жашаган жеригизде угай, Россейде кыайсы регионда сюебизде да алырга онг барды. Аны себепли Черек районну ЗАГС-ыны эшиклери тышындан келгенге да ачыккыдыла. Жашауда аз торлю зат болмайды, алай дагыда бизге ахшы ниетлери бла келгенлени, юйор кыарматга сюйленени, сабийлени саны да не кыадар кеп болса, бизге да ол уллу кыуанчды», - деп белгилегенди ЗАГС-ны таматасы.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

КЪАДАР

Жол кёргюзтючю

Эки бармагынг бла кеси ауурлугуну тарталманган, кыагыт минме. Бирде, жалада эки бармагынг илинип, кесинги тартып чыгарырга керек болуп да кыалады. Былайда бек башы - таулагга, кыагытга сюймеклик керекди. Тауга ёрлерге төбегенлени аллай насыхат сёзю бла ашырычу эди жыйырманчы ёмюрню биринчи жарымында жол кёргюзтючю Байдаланы Харунну жашы Ибрахим.

Кеп жылланы ичинде ол Европаны бек бийик чукуона адамланы чыгарып турганды. Бютонда бек Совет власть тохташхандан сора. Ол заманда аллай төре айланп кыалган эди, партияны неда властын байрамы болса, анга жоралап, Минги тауга бирден кеп адамланы чыгыулары.

Ёмюрлеринде тауга акылары басмаганланы Элбрусча чыгарган алай тынч туююл эди. Аллага жол кёргюзторге усталаны бек игилерин, сынамлыларын сайлап болгандыла. Аладан бири Ибрахим эди.

Онтогузунчу ёмюрню экинчи жарымында Бахсан ауузунда Кызыген элде тууган Байда улу тамата кыарындышы Мухамат бла революцияга дери окуна Минги тауну башына кеп керге чыга турганды. Патчах тайдырылгандан сора большевикле жанан сайлаганды. Ол ак аскерле бла сөрмөшлөге кыатышханды. Инсан урунчу кезиюнде коммунист партияга киреди. Власть тохташхандан сора уа аны Элбрус элге комиссар этип саладыла.

Алай болганлыкыга, Ибрахим динге кыаты кыулук этгенди. Бир уухаты намазын, оразанын кыоймаганды. Революцияны аллында жыллада Кенделенде медицина тауусханды, ызы бла уа Дагыстанда юч жылны оккуп кыайтханды. Сураланы, зикирлени таучага кечюрюп да турганды. Кеси да зикирле жазганды.

Партия аллай затны скойменгенди. Аны бек уллу жауу дин болганды. Адам жалада партияга кыулук этерге керек эди. Бир кюн Байда улуну райкомга чакырадыла. Ол заманда район ара Кенделенде эди. Эней улу Магомед да анда болады. «Сен, белгили революционер, компартияны члени, бу ауузда уллу элден бирини комиссары, диннге кыулук этесе деп эштенгенбиз. Ол кертимени?» - деп сорады Эней улу.

Мени атам, аны атасы да, андан арлары да диннге кыулук эте келгендиде. Мен да кесими таныганлы бери Кыран окумуя, намаз этеме. Хар

заманда да Аллах жюрегимдеди. Солууум тохтагынгыч, анга кыулук этерикме, - деп жууалайды Ибрахим. - Хуржунунда хамайылынг, партия билетинг да барды

Юйору, юйдегиси бла Ибрахим Алма-Атага туюген эди. Бир жол кыазаклы кыартла бла орамда шинтикде олтуруп турганлай, женгил машина былдан арлак бабыр тохтайды. Аны арт эшиги ачылады. Андан орта бойлу, тизгинли эр киши чыгады. Олтурганланы кёрюп, кыайты ала бла саламлашады. Ибрахимге уа кыарай кетеди да, ары-бери буруп кыучакылайды. «Ай, ата, сен мени таныдынгмы», - деп сорады. «Халынга көре, Кызахны министресе, мен а элинден, жеринден кысталган кыарт киши. Сени кыайдан таныркыма?» - дейди Ибрахим да.

Да кыалай танымдын, эшегини куйурундан тутдуруп мени Минги тауга чыгарган киши сен туююлмоусе? - деди Кызахлы жаш.

Иш а былай болганды. Отузунчу жыллада Минги тауга чыгарга Совет Союзну кеп жерлеринден адамла келедиле, ол санда Кызахстандан да. Кызахлы жашлада бир, кеси жыйындан айырылып, алга кетип, туман басып, ажашады. Жол устала аны излей чыгадыла, тауга ёрлеу да кыалады. Айлана кетип, алып Байда улу табады. Ызына кыайтарайым дегендиде, жаш былай айтты: «Негерлерим хыликка этеркидиле. Мени тауга чыгар», - деп. «Алай эсе, эшекден тут», - деп, таулу эр киши алда, ызындан эшеги, анга да кызахлы жаш тагылып тауга чыгып кыайтадыла.

Саламлашхан а ол эрттегили танышы болуп чыгады. «Сени кёргениме кыуандым, алай халкынгга жетген зарауатлыккы ючюн а жарсыдым», - деп кетеди. Экинчи кюн а бир машок бал туз, эки машок да будай ун келтиредиле. Байдалары алайда кыауум ай туруп, арта районнга кечюп кетгендиде.

Алай кеп да турмай Алма-Атадан Каскелен районнга кечген эдиле. Ибрахимни дин жануу бла уллу окууу болганын билеп, районда эфендилени экинчиси этгендиде. Кеп муслийманланы шериятдача асыраганды. Кесини топурак кыоюшю да Кызахстанда эди. Журтуна кечалмай, анда ауушханды. Юй бийчеси Гюлюяланы Уркуват бла юч кызын эми бир жашны ёсдорген эдиле да, ала да дунияларын алышхандыла. Туудуклары бардыла.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

Кыолайсызлагга тап келегу

Россейни Пенсия фондуну республикада бёломонден билдиргенлерине көре, анылык капиталдан ай сайын берилуочю төлеуле 94 юйорге келедиле. Жоруклагга тийишлиликте, быллай төлеулеге файдалары адамга жашау этерге керекли ахчаны эм аз ёлчмине жетмеген юйорле алырга эркиндиле. Аха экинчи сабийге юч жылы толгунчуга дери бериледи. Тёлеуени алыр ючюн, сертификатны иеси кырал жумушлары порталында электрон кабинетинде неда пенсия фондуну сайында заявление толтурурга керекди. Кыошакь справкала излемейдиле, кёбюсюнде фонд кеси табады.

2018 жылдан бери анылык капиталны кыралны жанынды болушлуккыну бу торлюсю бла республикада битеу да 956 юйор хайырланганды.

Тарих письмола

Быйылдан башлап Россейни Пенсия фонду адамлагга пенсия эркинликлери, төлеулерини страховой кесеклери эми пенсияларына кыаллай бир аха жыйылганыны юсюнден проактив халда билдирип төбегенди.

Билдириле алгга эр кишилеге - 45 жыллары, тиширулагга уа 40 жыллары толгандан сора (тууган кюнлеринде) кырал жумушлары порталында энчи кабинетлерине келедиле, арта уа юч жылга бир кере жибериледиле. Бюгонлюкте ала 740 миңден аслам инсаннга ийилгендиде. Письмода жыйылган ахчаны юсюнден сора, пенсияга чыгар ючюн, энтта да нечя жылны ишлерге кереклисини юсюнден да айтылады. Бу башламчылык инсанлагга пенсияларыны ёлчмине алгандан тергерге, аны кебейтирча мадар этерге онг береди.

Кырал жумушлары порталында эсепге тошмегенле информацияны фондуну клиент службаларында алалыккыдыла.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

ХУНЕРЛИЛЕ

«Жаланда мектепде табамы ырахатлык, насып да»

Ахматланы Людмила Тырнауузу Совет Союзну Жигити В.Г. Кузнецовну атын жюрютген 6-чы номерли орта школунда географиядан дерсле береди. Бизни бла ушакында ол устазны сыйлы борчуну, сабий мураты кыалай толганыны, бу усталыкка сынамыны юсюнден быллай айтханды:

«Хар не да устаз болурга муратымдан башланганды. Сабийлигимде, жаш заманымда да бу усталыккыны сайларыгыма аз да ишеклигим болмаганды. Баям, ол кыан бла келгенди манга - анам математикадан устаз болуп 40 жылны ишлегенди.

Школну бошаганлай, бийик билим алырга Кыабарты-Малкыар кырал университетге киргенме. Студент жылла терк озгандыла, тууган шахарыма биологиядан бла географиядан устаз болуп кыайтханма. 2004 жылда 5-чи номерли гимназияга ишлерге киргенме. Аны директору бир огурлу адам Моллаланы Фатима Чаболовнаны. Усталыккыны энчиликлерине уа Тамара Михайловна Савилова тюшондюрденди. Сынамлы устаз эм завуч, ол торлю-торлю предметлени юйретуно амалларын иги белгенди. Аны: «Люда, эринме, сен бусагатда юйренгенниг артагы жашауунда жараркыды», - деген сёзлери эсимде кыалгандыла. Кыалай тюз эди ол!

Гимназиядан сора эки жылны районну Билим беруу управленийсында школга дери билим беруу эм юйретуу жануу бла методистини ишин толтурганма. Ол кезиуде Тырнауузу 6-чы номерли школуну директору Селяяланы Любовь Хызыровна мектепге биологиядан бла географиядан устаз болурга чакырганды. Ол манга огурлу кезден кыараганы себепли школ манга экинчи ююймча кёрюнгенди. Мени гитче жетишимлериме кыуанганды, болушлук керек кезиюнде ангылаганды - юч сабийни анасыма, ишлерге, юйорге да заман табарга алай тынч туююлдю.

Дипломуму алып, специалист болганлы 16 жыл ётгенди - жанууарланы, битимлени, генетиканы, эволюцияны, материклени юсеринден билимим уллуду. Башха усталыкка уа кыалай боллук эдим деп сагышлансам, школсуз туралмалыгымы ангылайма, мени билимим анда керекди, жангыз да мектепде ишлей сабырлык, насып табам. Мени предметим бек сейир болган да сунам. Белияны айтханыча, география - инсанны жашауу ёттен майданды, ол Жер жоюно эми анда жашаган адамны юсюнден илмуду.

Окуучула бла байламлыкка тохташдыра, муратым аланы хар бири бла бир тил табаргады, башламчылыкларын тунчук-дурмазгады. Сабийле манга жангыз да юйретуочюгеча угай, шукларынача кыарача, аны бла бирге уа кеслеринден тамата адамгача, устазгача хурметлерин тас этмезча болурга итинеме. Башха-башха педагогика технологияланы хайырлана, дерс сейир ётерине кыайгырама. Ол сабийлени сагыш этдиргерге, кеслерини эм башхаланы

оюмларына кесамат кезден кыарай билгерге юйретеди.

Энчи, кыауум-кыауум неда экеу-экеу болуп ишле амала да ахшы эсеплеге келтиредиле, алай асламысында ахыргысын сайлаучума - анда кючлюк окуучу кыарысузуракка болушады. Проблемалы, излеу, тинтиу болумла кыуарашдырама, энчи эс окуучуланы саулуктарынын саклауга бёлеме. Анга уа солуу кезиуде, кезлеге жараган амала этиу, бир ишден башхасына кёчюу амала ахшыдыла. Оюн технологияла, экскурсия, интервью эм презентация дерсле уа сабийлени окууда кеслерине базанырга келлендиредиле.

Класс башчыча, билим беруде бла юйретууде окуучуланы араларында огурлулуккыну, насыплы жашауу ниетлерин жайынуу башмаганалы борчладан бирине санайма, ала инсаннга окурга, ариу ниетли болурга, айнырга болушуркудула.

Сабийле район эм регион эришулеге кыатышадыла, алада саугылы жерлени да аладыла. Кесим да торлю-торлю жыйылуулары, ахыр ксонгуроону, кыуанчылы ингрлени бардырама. Естественный илмуладан усталаны методика биригилерини башчысыма. Ата-анала бла дайым байламлык жюрютеме, сабийлерини жетишиллерине, болалмаган кезиулерини юсюнден билдиреме. Классда, окуучула, ата-анала да кыатышып, тематикалы байрамлы кыуайбыз.

Кыауумуу тинте, насыплы адамма деген акылгга келгенме: жюрегим бла сюйген ишим, огурлу юйором бардыла. Былайда жазычу эм устаз Любовь Кабону сёзлерин келтирирге сюеме: «Жазычудан киталпа кыалады, суратчыдан - суратла. Айтхылык, сагыш эте билген устаздан а аны бир башха инсан кыайтармалыккы сынамы кыалады...»

Анатолий ТЕМПОВ жазыраганды.

«Адамлагга керек болганым учундурады мени»

Адамларыбызны кыайда да бет жарыккы урунганлары барыбызны да кыуандырады, ёхтемлендиреди. Мен да миллетибизни аллай жигер тиширууларындан бирини юсюнден билдиргерге сюеме. Ол Улбашланы

Асиятды. Республиканы сабийлеге кыараган клиника больницасында неврология бёломге башчылык этип келгенли иги кесек заман болады. Аллына келген хар адамга эсин бёлюп, кёлюн салып кыарайды. Улугула уллуча - гитчеге гитчеча, кыартха кыартча сёз таба билген аллай адамларыбыздан бириди. Ауруганы болганнга уа сёзю дармандан эсе бек жарайды дерчады.

Анга шагъатха быллай бир юлгю келтирейим. Жумуш бла Асият Сагидовнага барам. Эшигини аллында уа уллайган адамла, 20-25-жыллык жаш адамла да сюеледиле. Арымы келдим деп, ишекли болуп: «Бу сабийлеге бакыган невролог туююлмюдо?» - деп сорама. Кезиюун саклаган уллайган тишируу, ышарып: «Сабийлеге, уллулага да багъады. Мен жаланда Асият Сагидовнага ышанама, тюзюнлей бери келип кыалама. Кесини адамлыккы бла угай демеиди манга ансы, баш иши уа сабийлеге багыдуу.

Бек ыразыма анга, аны ёсдоргенлеге Аллах саулук берсин», - дейди. «Кимсиз сиз а?», - деп сорама да, ол а: «Бахсандан Саблирова Розама», - дейди.

Аны юсюнден алай айтыркыла дагыда келдиюле. Ол даражакла Асият билимлиги, усталыгы, ариу ышанлары бла да тийишли болганды. Ол билгениме болады деп кыоймай, билимин, сынаун да ёсдюре, уста доктор болганды: бийик категория врачды, медицина илмуланы кандидатды.

- Адамлагга керек болганым учундурады мени. Аны ючюн болуп, эринмейме, арымайма, сюйюп ишлейме. Жуукк, ахлу, кюншу, тийре юйге келип окуна кыаладыла, алагга да, ишден не бек арып келсем да, кыолумдан келгенни аямайма, - дейди Асият мени бла ушакында. Былайда аны дагыда бир иги ышанын белгилерге сюеме - ол миллетибиз бла байламлы ишлеге уллу келлюкк этмеучюду. «Заман» газетни да жаздырмай кыоймайды. «Таулу болуп, ёз тилинде чыкыган газетни кыалай алмай кыоюрга боллуккыду?» - дейди.

Арт эки жылда, коронавирус ауруу жайылган кезиуде да, Асиятны усталыгы, сынамы да бютон бек ачыккыланганды. Анга ол кеси ишлеген Республикалы сабий клиника больницада ковидден ауруганланы багырга буюрган эдиле. Анда да билмили тишируу ишин шарайыпсыз бардырып турганды. Ол ауруудан сора психикалары бузулганладан кеплени аягы юсюне салганды, келпелден ыспас да тапханды. Кеси уа: «Мен махтау ючюн ишлемейме, саусызга болушалсам, аны ючюн жюрегим ырахат болса, кесими насыплыгыга санайма», - дейди.

Асият юйор насыбын да тапханды. Баш иеси Улбашланы Владимирни жашы Муслим ОМОН-да тамата инспекторду. Ала эки сабий ёсдордиле. Экси да аналарыны ызларындан барып, Москвада медицина жануу бла окуйдула.

Бу кюнде уа Улбашланы Муслим Бла Асият юбилейлерин белгилейдиле. Аны бла байламлы улагга кеп алгышла айтыладыла, ёмюрюгюз азакь болсун, муратларыгыз толусунла, дейбиз.

ШАУАЛАНЫ Разият.

Фестиваль

Жыл сайын Кыбарты-Малквар кырал университетни Отарланы Керим атлы маданият арасы бла бирге Элбрус районну Культура управлениясы эмда краевед музейини ишчилери «Нарт Дебетни туудуклары» деген фестивалны бардырганлары белгиледи. Быйыл да ол кесини ишин башлаганды.

Нарт Дебетни туудуклары

Тебердиланы Залина.

Жапуулары Расул.

Белгилесича, эришуле жанларына, этилуу халларына кере да бөлүндө. Ал кюнлөдө жюри сабилени жазуу ишлерин, суратларын тинтип, алагда тийишли багба бергенди. Кезиуле эришуу Кыбарты-Малквар кырал университетни уллу залында барганды.

Анда Отарланы Керим атлы маданият араны ишчиси Тюбейланы Светлана бардырган эришуледе сабиле нарт таурухланы малквар, орус, инглиз тилдеде айтхандыла.

Конкурса жюриге республикада: Куйлыланы Кыйсын атлы Малквар кырал драма театры директору Жангоразланы Мажит, «Заман» газетни культура бөлүмюно директору Мусукаланы Сакинат, Искусстволаны Шимал-Кавказ кырал институтуно доценти Ботталаны Мурат, Черек муниципал районну билим берүү эм жаш тило политика управленийасы инспектор-психологу, филология илмуланы доктору Жаболаны Ализаде, Кыбарты-Малквар кырал университетни тыш кыралыпланы орус тилден окутухан кафедрасыны преподаватели Аттоланы Лейла.

Кырачаи-малквар эпос бизни тарыхыбызны тереңден ачыклаган халкы поэмады, бизни рухий байлыгыбыз, маданиятыбызны бел

бийиги. Жаш адамла халкыбызны жигитлик тарыхын, ана тилибизни андан билриге болуккудула. Фестиваль ол иземле бла кыралганды эмда жыл сайын да бардырады, – дегенди Тюбейланы Светлана. Ол «Нарт» эпосубузу фольклорчула Шахмырзаланы Саид, Төппеланы Алим, Журтубайланы Махти, Хаджиланы Танзила, Таумырзаланы Далхат, Малквондуланы Хамит, башхала да жыйып айланганлары, анга кеп кыйын салганлары, алай бла келлик төлөлеге уллу хазна кыйгандарын айтханды эм сабилеге хорламла төжөгенди.

Фестивальны ишине кыатышхана жылдан-жылга көпден-көп бола бардыла. Ол кыуангыча шартды. Быйыл фестивалны бу урумуна Нальчикни шахар школларындан сора да, Тырныауздан, Чегем шахардан, Огыры Малквардан, Жангы Малквардан, Жанхотиядан, Бедикден, Яникойдан, Нейтринодан, Звездный посёлокладан, кадет школладан, Кыбарты-Малквар кырал университетни медицина факультетинден, гуманитар институтундан, педколледжинден келген окуучуула – жетмишден өзүп адам кыатышхандыла. Бек гитчелени жыл санлары онбир-океки жыл эди. Аланы ата-аналары, устазлары

«Турнала» жырчы кыуум.

халкы мактам бла айтханды. Ала «Хурзук элинден кетип барабыз...» – деген жырны айтханда, эжиуге залдагыла да кыошулганларын белгилерчады.

Ары келгенле, хар замандача, бу жол да эски танышларына, алгын хорлам алганлагыла, сыйлоп тынгылагандыла. Ол жаны бла тырныауузчула бек кыуандыргандыла. Жапуулары Расул сахнага толу нарт сауут-сабасы, кюбеси, тобуклулары бла чыккыганды. Ол «Сосурук бла эмеген» деген узун нарт таурухну бир кере жангылап, келден айтханды. Жашуулары Алан бла Аиша, Гирин Денис, Геккиланы Джамила, Будаиланы Рустам, Эндрейланы Иман да алай тынгылы айтхандыла нарт таурухланы. Аланы Курданланы Ирина, Этезланы Фатимат, Ачабайланы Зульфия эм Толгурланы Пильжан хазырлагандыла.

Жангы Малквардан Байсолтанланы Ислам бла Төппеланы Ахмат да бек иги хазырлангандыла – аланы кюбелери жашлагыла аламаат тап жарашханын чертендиле жюрини членлери. Жашланы устазлары Герийланы Мариямды.

Нальчикни төртюнчо номерли гимназиясы быйлай жерледе хар заманда да милетибизни, устазлары, ата-аналары да беттерин чыгарды. Андан келген окуучула, Жетеланы Светлананы бла Газаланы Мадинаны сохталары, Асанланы Алихан, Глашланы Эвелина бу жол да айырмалы эдиле. Жанхотиячыладан Тебердиланы Залина бла Мактыланы Магомет кыуандыргандыла. Аланы устазлары Жапуулары Зухурады.

Жангоразланы Мажит, кепле аллай сахна устасы бла махтанмазлык жашларыбыздан бири, жашланы бла кызыланы сахнада, кырауучуланы алларында кеслерин жюроттгенлери, артистик хунерлерине энчи эс бурганды. Аны оюмуна кере, устазла, школчула да фестивалга тынгылы хазырлангандыла. Алай болурга керекди. Жаланда ары бир кыатышайым деген мурат бла угый, хорлам алайым деп, тауек болуп келриге керекди ала.

Ботталаны Мурат өсе келген төлөдө миллет өттемлик жаратылыууна, аланы халкыбызны, кыралыбызны сюереге юиретиуде нарт батырланы юлгоге келтируу бек мағаналы ишти деп, ол шартны белгилегенди

МУСУКАЛАНЫ Сакинат. Суратла авторнудула.

уа салган кыйынларын залдан кырап көргенди.

Аланы бир кыууму быйлай фестивалга тынгылы хазырланганды ариу миллет кийимле, нарт кюбеле бла көргөзгөнди. Сабиеле, шатык сөлөшгөнлери, тилни тасхаларын билгенлери бла ол кюн ары көлгенлени кыуандыргандыла. Ала жыл санларына кере бир неча кыуумга юлешингенди. Адамла алларына чыккыганды кеслерин тутханларына, кийимлерине, тилни билгенлерине, айтхан затларын аңгылагандарын ауазлары, өнлери бла билдиргенлерине жюри багба бичгенде, эс белгенди.

Бек алгыа сөз орус тилде окугыла берилгенди, ызы бла жети сабий, асламысы аникойчула, нартланы инглиз тилде айтхандыла.

Эришуге кыатышхана нартланы жерге кыалай келгенлеринден башлап: «Дебетни Тенгри, баш тейри, жюрегинден жаратханды. Сатанайны анасы – ай, атасы кюн болгандыла. Сосурук ташдан чыккыганды. Ерюзмек – комета бла тюшгөнди...» дегенча таурухладан, батырланы жаула бла – эмегенле, Кызыл Фук, бурунгукла, харрала, губула... – сермегенде, этген жигитликлерине өтгенди. Нарт жырлары уа Тырныауздан келген «Турнала» деген вокал группа

Халаллыкны тамалы

Белгилесича, бу кюнлөдө Дон-бассдан Нальчикге кеслерини устазлары, юиретиучюлери бла отуз беш сабий келгенди. Ала Кыбарты-Малкварны Урунуу эм социал кыоруула министрствосуну «Радуга» социал-реабилитация арасында тохтагандыла. Кюнак сабиеле анда саулуларына бакыгандан, психологга бла ушакылдан сора да, школ программа бла андан ары окуйдула. Аланы бизде кыалай орналганларын, тургандарын керюрге республиканы таматасындан, Шимал-Кавказ федерал округу келечилеринден, депутатладан башлап, көпле бардыла.

Уруш жерден келген кюнак сабилени ол мында өтдюрген заманларын не жаны бла да мағаналы, ариу этерге сыйгенлени, алагда кыайгырганланы санлары кюнден-кюнне көпден-көп бола барганы жандауурлукну бийик шартды.

Орта кюн кюнак сабилени кере Т. Малбахов атлы миллет

библиотеканы ишчилери баргандыла. Ала Макеева шахардан келген жашчыкыла, кызычыкыла бла көп ушак этгенди, кюнаклары алагда өлтген сауларыла бла кыуандыргандыла. Ала сабийлеге алдбмлары, фломастер-

Бу жандауурлук ишине аладан кыайсы башлаганын бири да айталмайды. Алай ол төре бу китпанада эрттеден жоройдо.

Сабийле, бир бири ауазларына чаба, Нальчикни жараатханыларын, мында хар не да аланы жюреклерин кыуандырганын, табийгатын ариулуугун айтхандыла. Алагда кырагаан, саулуларына бакыган, аланы кыайгыларын көрген адамлагыла ыразылыкларын билдиргенди. Алагда алгыракылада келген Казбек Кововну, Юрий Чайканы, Виктория Родинаны, Гинжи театры да сабиле уллу кыуанч бла сагынгандыла.

Аланы, ол кызауатны көзлери бла көрген сабилени, муратлары, умутлары да, хар бир сабийнаны, ачыккыды, бийикди, ариуду. Бек башы – ала бизни тамлагы кюнобуз, дуния игликке ийначуларын тас этмегенди.

КЕРТИЛАНЫ Сакинат.

Кыутхарычула

Юлгюлю офицер, ахшы насийхатчы

Мисирланы Ибрагим МЧС-ни регионда бөлүмюнде бет жарыккы урунганлы 26 жылдан атлаганды. Ол заманны ичинде ол от тышоуге кыажу-прикладной спортну айнытууга кыйын салганын да белгилерге тийишлиди.

Урунуу жолун Мисир улу 1995 жылда Бахсанда от тышоуге кыажу 7-чи номерли бөлүмде башлаганды. Тюрлю-тюрлю кыулуклада ишлей, адепли адам, билими специалист, ишин жюреги бла сийген офицер болганы бла юлго көргөзгөнди. Салынган борчланы тамамай, энчи составны чыныгыуулугуна кыайгырганды, спорт эришулени бардырууга башчылык этгенди. Аны башламчылыгы бла республикада спортну көп тюрлюсюндөн министерствону командалары араларында, ведомстволу аралы да турнирле кыуалгандыла.

Спорт бла Ибрагим кеси да кыаты жюрешгенди, аслам турнирге да кыатышханды. 2000 жылда битеуккырал эришуледе, Кыбарты-Малкварда биринчи болуп, Мисир улу «От тышоуге кыажу-прикладной спортну устасы» деген атха тийишли болганды, бир кесекден а ол нормативни жангыдан бергенди. Иш келлюлююно, жараулагуа жууаплы кезден кырагаанын хайырындан ведомствону бөлүмлеринде спортчуланы-прикладниклени хазырлауга аслам мағана берип башлагандыла. Ибрагим айтханыча, от тышоуге кыажу-прикладной спорт кыутхарычуланы усталыкларын ачыккылаган сынауду.

Алай ышанлары ючюн Мисир улуну Баш управленийаны энчи составында кыулук этгенлени араларында намысы жоройдо. Кыулугунда бийик жетишилери ючюн ол ведомстволу саулыга бла көп кере белгиленгенди, министерствону башчыларындан ыразылык тапханды. Подполковник

чынында, жыл саны жетип, Ибрагим запаска чыккыганды. Алай аны бай сынамы, билими министерствода бек изленгенди. Бюгюн кыутхарычуу республикада спортну бу тюрлюсюн айнытуу бла жюрешеди. Жаш спортчуланы юирете, көп жылланы ичинде жыйган билимин алагда береди. 26 жылны ичинде ол спортну устасына 25 кандидатны, спортну 3 устасын хызарлаганды. Анда жарау этгенле регионла аралы эришуледе көп кере хорлагандыла.

Быйыл апрельде республикада гитче футболдан МЧС-ни битеуроссей чемпионаты бардырылганды. Ибрагим ведомствону атындан анга да кыатышханды. Министерствону чемпионатларына регионну командасын хазырлауга да кыошумчулук этгенди, Минги тауга да көп кере чыккыганды.

Уста кыутхарычуу ариу ююр да кыураганды, юй бийчеси Жанна бла эки кыыз бла бир жаш өсдюрөдиле.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Эгерти

Губула тирилгенди

Быйыл мартны ал кюнлеринден башлап губула кыабып, республиканы медицина учрежденияларына төрт адам келгенди, деп билдиргенди Роспотребнадзорну КыМР-де Управленийасы бөлүмюндөн.

Бизни республика кырым геморрагия безгек (КГЛ) жайылдыгы кыоркуууу жерге саналады. Ол саулукугга уллу заран салган, бирде өлүмге да келтирген арууду. Ол көбюсюнде, губу адамны кыапса, неда аны хайыуаны юсюндөн алып эссе жугуады. Насыпка, алкыа аруу кишиде да ачыккыламаганды.

Быйыл битеу да 230 гектар жер губулагуа кыажу дарман (акарицид) бла тазаланарыккыды. Аны 50 гектары чаклы бири уа жай солуу лагерлени тийрелериди. Хар замандача, быйлай жумушла кыралны, районну эм организацияланы бюджетлеринде бөлүнгөн ахчага тындырыладыла. Аны жоруклагыла тийишлиликке саусуз сабийлеге бакыган, билим берген учрежденияланы, санаторийлени, стадионланы, лагерлени, парклары, медицина организацияланы тийрелеринде эмда башха жерледе өтдюрөдиле.

Аны бла бирге, ветеринар службаны келечилери кыуртладан саклар муратда малага дарман саладыла. Алай бла бюгюнлюке 25157 туурга бла 23509 ууак малгы алай мадар этилгенди. Эки кыуумда да тийишли иште 22 эм 17,6 проценте тамамлангандыла.

Роспотребнадзорну бөлүмюндөн билдиргенлери көре, специалистле болумну дайым кыаты контрольда тутайдыла, эм, хар замандача, адамладан сак болурга унутмазларын тилейди.

Табийгата кыккыган кезиуледе жонлери болган, бухчаклы кийимле эм кыалпак кюрге керекди. Ала аксылдым болсала ая, бютюн игиди, юслеринде губу жонли эсленирикди. Кырдкыга бир зат жаймай олтурурга неда жатарга жарамайды. Губуланы болганларын аксылдым быстрыны алып, хансланы юсю бла өтдюрюп билриге болуккыду. Губула анга жабшмай кыаллык туюлдоле.

Хар ким жашаган тийрелеринде губуладан сакланырча препаратланы чандыра игиди. Ол жай кюнлөдө кюллары, бутлары ачылган сабийлеге кыоркууу азайтырыккыды.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини депутатлары эмда КыМР-ни Парламентини Аппаратында ишлегенле Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини депутаты ЗАЛИЙХАНЛАНЫ Михаилни жашы Эльдарга анасы АКБАЙЛАНЫ Ахматны кызы Лидия өлгени бла байламлы, бушуу этип, кыайгы сөз береди.

«Заман» газетни редакциясыны коллектив халкыбызны ахшы уланы, белгиле политика эмда жамуат кыулуккычу, Социалст Урунуу Жигити, Россейни Илмуа академиясыны академиги ЗАЛИЙХАНЛАНЫ Чокканы жашы Михаилге юй бийчеси АКБАЙЛАНЫ Ахматны кызы Лидия өлгени бла байламлы, уллу бушуу этип, кыайгы сөз береди.

УЧРЕДИТЕЛЬ: КЫБАРТЫ-МАЛКВАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор
КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан
РЕДКОЛЛЕГИЯ:
ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редактору орунбасары),
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редактору орунбасары),
ТОКУЛУЛАНЫ Борис
(жууаплы секретарь),
МУСУКАЛАНЫ Сакинат,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
ТРАМЛАНЫ Зухура,
УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЫ:
Редактору приёмный – 42-63-01.
Баш редактору орунбасарлары – 42-38-21, 40-04-82.
Жууаплы секретарь – 40-03-24.
Секретариат – 40-93-62. Кореكتورла – 42-63-52.
РЕДАКЦИЯНЫ БӨЛӨМЛЕРИ:
Политика эм право – 42-24-02, 42-67-68.
Экономика – 42-66-73.
Культура – 42-66-76.
Социал ишле – 42-75-82, 40-59-18.
Газетти тизүү – 42-24-02, 42-67-68.
Курортла, туризм эм спорт – 40-39-93, 42-66-71.
Окуучула бла байламлыкыла жюрютопу эм жазылуу – 42-37-94.
Энчи корреспондент – 42-68-72.
Операторла – 42-66-85, 40-28-97.

Редакция авторла бла кыагыт жюрютмейди.
Кыол жазмалагыла рецензия этилмейди эм ала артха кыайтарылмайдыла.
Газетде басмаланган материалда айтылган оюмла редакцияны оюму бла келишимге болуккыдула. Алада айтылган хар зат ючюн Россей Федерацияны Басманы юсюндөн законна тийишлиликке материалланы авторлары кеслери жууаплыдыла.
Редакция авторладан 400 газет тизгинден (машина бла жазылган 5-6 бет) кенин алмайды.
Газет Связыны, информация технологиялары эмда асламы коммуникацияланы ишлери жаны бла федерал надзор кыулуккычу (Роскомнадзорну) Кыбарты-Малкварла управлениясында 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этилгенди.
Регистрация номер — ПН № ТУ07-00118. Индекс - П 5893

Газетни басмагы «КыМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службасы хазыр этгенди.
Газет «Издательство «Южный регион» ООО-ну типографиясында басмаланганды.
Старополь край, Ессентуки ш., Никольский орам, 5а
Газетлени ислерине тапдыруу ючюн КыМР-ни почта связыны федеральный Управленийасы жууаплыды.
Телефонла: 76-01-21
Газетлени розничкага сатыу ючюн КыМР-ни «Роспечать» акционер обществову жууаплыды.
Телефон: 42-69-34
Газет ийкыда юч кере чыгады – геюрге, орта, шабат кюнлөдө.

Номерге графикте кере 19.00 сагызга кыол салынады.
20.00 сагызга кыол салынганды
ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГАРГАНЛА:
Улбашланы Мурат – дежурный редактор; Кучукланы Сафият, Кетенчланы Зульфия – жууаплы секретарыны орунбасарлары; Ахматланы Люоза (1,2-чи бет), Геляланы Валентина (3-чю бет), Зеаланы Лида (4-чю бет) – кореиторла.
Тиражы 1649 экз. Заказ № 765
Багыасы 10 сомду.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар,
Ленин аглы проспек, 5
электрон почта:
elbor_50@mail.ru